

# PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA

. INDICE		Páxina	
1	<b>INTRODUCCIÓN</b>	2	
2	<b>CONTEXTO</b>	3-4	
	Características do centro e do alumnado.		
	Obxectivos adaptados ao contexto		
3	<b>CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE</b>	5-6	
4	<b>SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS</b>	7-36	
	Secuenciar e temporalizar os contidos por unidades e /ou proxectos		
5	<b>RELACIONAR PARA CADA UNIDADE:</b>	37-74	
	Contidos, criterios de avaliación, competencias clave e estándares		
	Grao mínimo de consecución		
	Peso na cualificación		
	Instrumentos de avaliación		
	Temas transversais		
6	<b>METODOLOXÍA DIDÁCTICA:</b>	75--77	
	Estratexias metodolóxicas		
	Outras decisións metodolóxicas: agrupamentos, tempos, espazos, materias, recursos		
7	<b>AVALIACIÓN</b>	78-82	
	<b>Avaliación inicial</b>		
	Procedemento para a avaliación inicial		
	Criterios para a acreditación de coñecementos previos, no seu caso. (Bacharelato)		
	<b>Avaliación continua</b>		
	Procedemento para a avaliación continua : Número e tipo de exames e outras probas a valorar		
	Criterios de cualificación: Valoración dos exames, traballo diario, interese na aula, etc.		
	Elaboración da nota media		
	Recuperación dunha proba ou exame		
	Recuperación dunha avaliación		
	<b>Avaliación final (ESO- BACH)</b>		
	Quen debe ir á avaliación final?		
	En que consistirá a proba?		
	Que estándares se van a avaliar?: os das avaliacións pendentes, todos, ...		
	Como se elabora a cualificación final?: Ponderación, redondeos, etc?		
	Que criterios segue o centro para a promoción?		
	<b>Avaliación extraordinaria (ESO- BACH)</b>		
	Procedementos para a avaliación extraordinaria: características da proba escrita		
	<b>Materias pendentes de cursos anteriores</b>		
	Procedemento para o seguimento e avaliación das materias pendentes: Traballo, probas, etc.		
	Criterios de cualificación: valoración de traballos, probas escritas, outras.		
	8	<b>OUTRAS AVALIACIÓNS</b>	83-84
		<b>Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente</b>	
Indicadores de logro da planificación e do proceso de ensino			
Indicadores de logro da práctica docente			
<b>Avaliación da programación didáctica</b>			
Indicadores de logro sobre a programación didáctica			
9	<b>ATENCIÓN Á DIVERSIDADE</b>	85-86	
	Medidas ordinarias: Organizativas e curriculares		
	Medidas extraordinarias: Organizativas e curriculares		
10	<b>ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES</b>	87	
	Referencia ás actividades complementarias e extraescolares recollidas na PXA.		
11	<b>DATOS DO DEPARTAMENTO</b>	87	
12	<b>RELACIÓN COA RESOLUCIÓN DO 27/07/2015 (DOG 29)</b>		

## 1. INTRODUCCIÓN

O obxectivo fundamental na nosa materia é o desenvolvemento da competencia comunicativa do alumnado, é dicir, garantir que, ao final desta etapa educativa, o alumnado sexa quen de dominar as destrezas instrumentais (escoitar, falar, ler e escribir), de interaccionar adecuadamente nas situacións de comunicación fundamentais dos ámbitos escolar, social, cultural e profesional, que comprenda a diversidade de mensaxes orais e escritas con que se vai atopar ao longo da súa vida adulta e que sexa capaz de producilas coa debida corrección lingüística, con creatividade e adecuación ao contexto en que se realiza a comunicación.

Segundo o Decreto 86/2015, polo que se establece o currículo da Educación Secundaria Obrigatoria e do Bacharelato: *A educación plurilingüe e intercultural considera, con carácter xeral, a aprendizaxe de todas as linguas e culturas e, de maneira específica, os enfoques plurais transversais e integradores no seu ensino e na súa aprendizaxe. A súa finalidade é retirar barreiras artificiais entre as linguas, encerradas en compartimentos estancos, e promover o uso integral do repertorio lingüístico, discursivo, estratéxico e intercultural que posúe o alumnado e que vai adquirindo ao longo das súas diversas experiencias lingüísticas dentro e fóra do ámbito educativo(...) No contexto escolar, a aprendizaxe das linguas está dirixida ao logro de obxectivos similares, aínda que con diferentes niveis de dominio.*

Pero por outra banda non debemos esquecer, tal e como sinala o Decreto, que:

*Non se pode esquecer a situación de minorización da lingua galega, que cómpre atender e dinamizar adecuadamente. Con esa finalidade é preciso favorecer o uso e a aprendizaxe desta lingua de xeito que se impulse a súa normalización e se venzan as dificultades da súa menor presenza e repercusión social, motivadas en moitos casos por prexuízos que é necesario desmontar e superar. O alumnado galego debe rematar a súa escolarización co nivel de usuario competente nas dúas linguas oficiais, galego e castelán, o que implica a utilización adecuada e eficaz das dúas linguas nun amplo repertorio de situacións comunicativas, propias de diferentes ámbitos, cun grao crecente de formalidade e complexidade.*

En resumo e seguindo o Decreto 86/2015, *a situación de sociedade multilingüe e plural na que vivimos solicita un enfoque metodolóxico de carácter plurilingüe que potencie o desenvolvemento comunicativo do alumnado nas linguas que adquira ao longo da súa vida, con independencia da diferenza de fins e niveis de dominio con que as utilice. E que os faga conscientes da riqueza que supón ser unha persoa plurilingüe para o desenvolvemento cognitivo e social, e o éxito escolar. Isto implica un tratamento integrado das linguas que o alumnado está a aprender nas aulas.*

A presente programación do curso 2019/20 baséase na seguinte lexislación:

-LEI ORGÁNICA 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.

-REAL DECRETO 1105/2014, de 26 de decembro, polo que se establece o currículo básico da Educación Secundaria Obrigatoria e do Bacharelato.

-DECRETO 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

-RESOLUCIÓN do 27 de xullo de 2015, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións no curso académico 2015/2016 para a implantación do currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

-ORDEN ECD/65/2015, del 21 de enero, por la que se describen las relaciones entre las competencias, los contenidos y los criterios de evaluación de la educación primaria, la educación secundaria obligatoria y el bachillerato.

-DECRETO 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia.

## 2. CONTEXTO

### 2.1.- Contexto do centro

#### \* Características do centro:

##### Situación

O CPI de Cervantes é un centro educativo situado na vila de San Román, a capital do concello, e que forma parte da comarca dos Ancares. A poboación é moi reducida e dispersa. O Concello ten 1294 habitantes (censo 2019) distribuídos en 21 parroquias. O CPI conta con 17 profesores, dous deles itinerantes e tres medias xornadas, ademais de 30 alumno/as distribuídos entre Educación Infantil (8), E. Primaria (13) e E. Secundaria (9)

##### Características singulares

É un centro rural onde nalgúns casos o alumnado percorre longos traxectos en autobús por estradas de montaña co risco que iso supón, risco que se ve incrementado cando as condicións meteorolóxicas non son favorables (neve, risco de xeo) e que acontece moitas veces ao longo do ano.

#### \* Características do alumnado:

.....

##### Lingua materna dominante

A lingua galega é a lingua materna do noso alumnado. Viven nunha zona rural e practicamente o 99% do alumnado é galegofalante. Galegofalantes dentro e fóra das aulas.

##### Alumnado con NEAE no curso actual

Actualmente na ESO hai algún alumno que debido ás súas dificultades de aprendizaxe recibe reforzo educativo por parte da profesora de PT do centro.

Problemas sociais destacados: abandono escolar, poboación emigrante, absentismo, violencia e/ou acoso escolar, ...

Non se produce ningún destes tipos de problemas sociais, en tal caso é resaltábel a soidade que algúns nenos teñen nas súas parroquias, ao non haber poboación suficiente e ter que relacionarse soamente cos familiares ou persoas maiores. Nese sentido o centro actúa como axente socializador, como lugar de encontro e de lecer.

##### Outras características

## 2.2- Obxectivos ( adaptados ao contexto do centro e do alumnado):

### OBXECTIVOS XERAIS DE EDUCACIÓN SECUNDARIA

1	Asumir responsablemente os seus deberes; coñecer e exercer os seus dereitos no respecto aos demais ; practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e grupos; exercitarse no diálogo afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre homes e mulleres, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
2	Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas de aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
3	Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
4	Fortalecer a súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo, os comportamentos sexistas e resolver pacificamente os conflitos.
5	Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información para, con sentido crítico, adquirir novos coñecementos. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
6	Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia.
7	Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
8	Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, texto e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
9	Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
10	Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural, coñecer mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e sociedade galega ou a outras culturas do mundo.
11	Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e mellora.
12	Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das distintas manifestacións artísticas utilizando diversos medios de expresión e representación.
13	Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e mellora e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.
14	Coñecer e valorar a importancia do uso do noso idioma como elemento fundamental para po manter a nosa identidade e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que nos comunica con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

### **3. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE**

#### **COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA: (CCL)**

A área de Lingua e Literatura constitúe o ámbito privilexiado para conseguir o desenvolvemento pleno do dominio da lingua oral e escrita nun amplo abano de contextos.

#### **COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS: (CSC)**

A utilización de textos de diferentes tipos e a participación en situación de comunicación diversas permite desenvolver os coñecementos, habilidades e actitudes propias desta competencia, posto que posibilita á aproximación crítica á realidade, o coñecemento e exercicio dos valores democráticos e dos dereitos civís, a adquisición de destrezas para compartir e respectar saberes e referencias culturais, a mellora na convivencia e o emprego da negociación para chegar a acordos.

#### **COMPETENCIA DIXITAL: (CD)**

Esta competencia ten na nosa área dúas dimensións que se complementan. A primeira é a utilización de ferramentas en soportes variados, que lle permitan ao alumnado mellorar as súas habilidades e obter información sobre esta área: dicionarios, correctores ortográficos, enciclopedias, xornais dixitais, bibliotecas virtuais, catálogos de publicacións... A segunda refírese ao carácter de ferramenta para enfrontarse á cantidade de información de que se dispón, permitindo adquirir os coñecementos para seleccionar, analizar críticamente, organizar, relacionar e sintetizar a información co fin de transformala en coñecemento.

#### **COMPETENCIA PARA A CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS: (CCEC)**

Esta competencia supón nesta área comprender, apreciar, valorar e crear producións literarias. Pero tamén coñecer e valorar a riqueza cultural que supón a diversidade lingüística e a expresividade popular da fala.

#### **COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER: (CAA)**

A contribución da nosa área ao desenvolvemento desta competencia supón os seguintes aspectos: o perfeccionamento da lectura comprensiva, a organización das ideas mediante resumos e esquemas, a interpretación correcta das información lingüísticas dos dicionarios e a valoración da lectura e a escrita como fontes de enriquecemento propio.

## **COMPETENCIA PARA O SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR: (CSIEE)**

Esta competencia é desenvolvida na nosa área a través de : a intervención en situación de comunicación reais ou simuladas; a participación en obradoiros de escrita; a lectura de obras literarias que estimulen a imaxinación e fomenten a creatividade; o uso, de xeito progresivamente autónomo, dos medios de comunicación social, das tecnoloxías da información e da comunicación e da biblioteca para aprender a manter unha actitude crítica ante as mensaxes recibidas; a orientación lectora, o fomento da autoestima lingüística; a localización e selección de información; a utilización da linguaxe como ferramenta para a análise de problemas, a elaboración de plans e a toma de decisións.

## **COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA: (CMCCT)**

Esta competencia supón aplicar aquelas destrezas e actitudes que permiten razoar matematicamente, comprender unha argumentación matemática e expresarse e comunicarse na linguaxe matemática, utilizando as ferramentas de apoio adecuadas e integrando o coñecemento matemático con outros tipos de coñecemento para dar unha mellor resposta ás situacións da vida de distinto nivel de complexidade (lectura de mapas, comentario de gráficas, interpretación de estatísticas...).

## 4. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

### 4.2. 2º DE ESO

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
1ª Avaliac.	1	<b>B1</b>	<b>BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. ESCOITAR E FALAR</b>	1	Setem/ Out.	12	
		B1.4	Escoita crítica e reflexiva ante as mensaxes discriminatorias dos medios de comunicación, con especial atención aos programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.				
		B1.8	Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.				
		B1.10	Construcións de discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativa.				
		<b>B2</b>	<b>BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR.</b>				
		B2.1	Coñecemento e uso de técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva: esquemas, resumos, etc.				
		B2.3	Comprensión e interpretación, en formato papel e dixital, de textos propios dos medios de comunicación (noticias).				
		B2.7	Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función, con posibilidade de usar recursos audiovisuais para o rexistro de voz.				
		B2.12	Produción e síntese, en formato papel ou dixital, de textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narrativos e descritivos.				
		<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. A casa por dentro.				
		B3.2	A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias.				
		B3.5	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.				
		B3.7	Recoñecemento da estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.				
		B3.8	Recoñecemento, uso e explicación dos nexos e conectores textuais (espaciais, de oposición e contraste) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.				
		B3.12	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.				
		<b>B4</b>	<b>BLOQUE 4: LINGUA E SOCIEDADE</b>				
B4.1	Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo.						

--	--	--	--	--	--	--	--

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
1ª Avaliac.	2	<b>B1</b>	<b>BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. ESCOITAR E FALAR</b>	2	Out./ Nov.	12	X
		B1.8	Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.				
		<b>B2</b>	<b>BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR.</b>				
		B2.1	Coñecemento e uso de técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva: esquemas, resumos, etc.				
		B2.9	Produción, en formato papel ou dixital, de textos escritos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.				
		<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. A alimentación.				
		B3.2	A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias.				
		B3.7	Recoñecemento da estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.				
		B3.8	Recoñecemento, uso e explicación dos nexos e conectores textuais (espaciais, de oposición e contraste) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.				
		<b>B4</b>	<b>BLOQUE 4: LINGUA E SOCIEDADE</b>				
		B4.1	Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo.				
		<b>B5</b>	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>				
		B5.1	Lectura, con regularidade, de obras literarias e desenvolvemento dun criterio lector; emisión dunha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valoración do uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.				
		B5.3	Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e localización e descrición dos elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.				
		B5.6	Análise de textos literarios, de maneira guiada, identificación dos trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.				
		B5.7	Produción de textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.				

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
1ª Avaliac.	3	<b>B1</b>	<b>BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. ESCOITAR E FALAR</b>	3	Nov./ Dec.	11	X
		B1.8	Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.				
		B1.9	Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais.				
		<b>B2</b>	<b>BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR.</b>				
		B2.1	Coñecemento e uso de técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva: esquemas, resumos, etc.				
		B2.2	Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos aos intereses do alumnado: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.				
		B2.7	Produción, en formato papel ou dixital, de escritos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.				
		B2.12	Produción e síntese, en formato papel ou dixital, de textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narrativos e descritivos.				
		<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. A diversidade social e cultural e a paz.				
		B3.5	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.				
		B3.7	Recoñecemento da estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.				
		<b>B4</b>	<b>BLOQUE 4: LINGUA E SOCIEDADE</b>				
		B4.3	A lusofonía.				
		B4.4	Situación sociolingüística do galego.				
		<b>B5</b>	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>				
		B5.1	Lectura, con regularidade, de obras literarias e desenvolvemento dun criterio lector; emisión dunha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valoración do uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.				
		B5.3	Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e localización e descrición dos elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.				

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
2ª Avaliac.	4	<b>B1</b>	<b>BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. ESCOITAR E FALAR</b>	4	Xan.	9	
		B1.5	Valoración das producións orais emitidas cunha fonética e prosodia correcta e cunha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.				
		<b>B2</b>	<b>BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR.</b>				
		B2.8	Planificación e revisión do escrito en función da situación comunicativa (tema, fins e destinatarios) para elaborar producións con adecuación, coherencia, cohesión e corrección nas relacións internas e externas dos contidos do texto.				
		<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. A música.				
		B3.4	Coñecemento, comparación, uso e valoración das normas que regulan os textos orais e escritos, propios e alleos.				
		<b>B4</b>	<b>BLOQUE 4: LINGUA E SOCIEDADE</b>				
		B4.5	Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecemento do xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.				
		<b>B5</b>	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>				
B5.2	Lectura expresiva e comprensiva e audición de poemas recitados ou cantados; determinación do tema principal, a estrutura xeral e os principais recursos estilísticos.						
B5.5	Comparación de textos pertencentes a diferentes xéneros e subxénero, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.						

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesiões	
2ª Avaliac	5	<b>B1</b>	<b>BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. ESCOITAR E FALAR</b>	5	Febr.	12	X
		B1.3	Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto ante as intervencións orais, sobre todo en exposicións do profesorado ou do alumnado.				
		B1.7	Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.				
		<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. O noso contorno.				
		<b>B4</b>	<b>BLOQUE 4: LINGUA E SOCIEDADE</b>				
		B4.2	O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade.				

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesiões	
2ª Avaliac	6	<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>	6	Marzo	11	X
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. A radio e a televisión.				
		B3.9	Coñecemento dos compoñentes sintácticos no nivel da frase para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.				

A unidade 4 inclúe tamén estes contidos, que non aparecen aquí por estaren repetidos. O mesmo acontece coas unidades 5 e 6.

Unidade 4: B1.5, B1.8, B2.1, B2.8, B3.4, B3.5, B4.5, B5.1, B5.2, B5.5, B5.7.

Unidade 5: B1.3, B1.7, B1.8, B1.9, B1.10, B2.1, B2.2, B2.9, B2.12, B3.5, B3.7, B4.2, B5.1, B5.3.

Unidade 6: B1.3, B1.8, B1.10, B2.1, B2.2, B2.7, B2.8, B2.9, B3.5, B3.9, B4.1, B4.2.

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probos avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
3ª Avaliac	7	<b>B1</b>	<b>BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. ESCOITAR E FALAR</b>	7	Marzo/ Abril	12	
		B1.1	Comprensión, interpretación e resumo de novas de actualidade e de informacións de crónicas, reportaxes e documentais procedentes dos medios de comunicación audiovisual.				
		<b>B2</b>	<b>BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR.</b>				
		B2.5	Uso, progresivamente autónomo, das bibliotecas e das TIC para seleccionar información.				
		B2.6	Actitude reflexiva e crítica ante a lectura para identificar usos lingüísticos discriminatorios, manifestar posturas de acordo e desacordo e expor razoadamente as ideas respectando as ideas dos demais.				
		<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. O cine e o teatro.				
		B3.6	Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.				
		B3.10	Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias de autoavaliación, aceptando o erro como parte do proceso.				
		<b>B5</b>	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>				
B5.9	Aproveitamento, baixo guía, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.						

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probos avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
3ª Avaliac	8	<b>B1</b>	<b>BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. ESCOITAR E FALAR</b>	8	Maio	11	X
		B1.6	Producción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.				
		B1.7	Coñecemento e aplicación, coa axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.				
		<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. O parentesco.				
		<b>B5</b>	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>				
		B5.4	Lectura dramatizada e comprensiva, visionado de pezas teatrais e recoñecemento dos compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.				
B5.6	Análise de textos literarios, de maneira guiada, identificación dos trazos dos subxéneros e a funcionalidade						

		dos recursos retóricos.				
	B5.8	Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.				

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS		Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación	
	Bloque	Contido		Mes	Sesións		
3ª Avaliac	Tema / U.D.	<b>B2</b>	<b>BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR.</b>	9	Maio/ Xuño	9	X
		B2.4	Comprensión e interpretación, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida educativa, especialmente os instrutivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.				
		B2.11	Produción, en formato papel ou dixital, de textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares.				
		<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
	9	B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. O tempo cronolóxico.				
		B3.3	Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta en calquera soporte, especialmente sobre flexión, relación semántica e normativa.				

A unidade 7 inclúe tamén estes contidos, que non aparecen aquí por estaren repetidos. O mesmo acontece coas unidades 8 e 9.

Unidade 7: B1.3, B1.8, B1.10, B2.1, B2.9, B2.12, B3.9, B4.3, B5.1.

Unidade 8: B1.8, B1.9, B2.1, B2.7, B3.5, B3.6, B3.9, B3.12, B4.6, B5.4, B5.5, B5.6, B5.8.

Unidade 9: B1.9, B1.10, B2.1, B2.2, B2.12, B3.5, B3.9, B4.6, B5.1, B5.3.

## 4. Secuenciación e temporalización dos contidos 4º ESO

### 4.4. 4º DE ESO

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Bloque	Contido			Mes	Sesións	
1ª Avaliac.	Tema / U.D.	<b>B1</b>	<b>BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. ESCOITAR E FALAR</b>		1	Set./ Out.	12
		B1.12	Participación en interaccións orais sobre temas de interese persoal ou social ou asuntos da vida cotiá, en diferentes rexistros.				
		<b>B2</b>	<b>BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR.</b>				
		B2.1	Uso de técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.				
		B2.4	Comprensión e interpretación de textos argumentativos.				
		B2.5	Comprensión e interpretación de textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.				
		B2.12	Produción, en formato papel ou dixital, de cartas á dirección e columnas de opinión.				
		B2.13	Composición en soporte impreso ou dixital de textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.				
		<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático. As viaxes.				
	B3.7	Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión sintáctica.					
	B3.8	As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas e tipos de oración segundo a natureza do predicado.					
	<b>B4</b>	<b>BLOQUE 4: LINGUA E SOCIEDADE</b>					
	B4.4	Situación sociolingüística de Galicia. A presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados. Tendencias de evolución..					
	<b>B5</b>	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>					
	B5.1	Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. Galicia entre 1916 e 1936. Ramón Cabanillas.					
	B5.2	Selección, lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade. Galicia entre 1916 e 1936. Ramón Cabanillas.					
	B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.					

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
1ª Avaliac.	2	<b>B1</b>	<b>BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. ESCOITAR E FALAR</b>	2	Out./ Nov.	12	X
		B1.12	Participación en interaccións orais sobre temas de interese persoal ou social ou asuntos da vida cotiá, en diferentes rexistros.				
		<b>B2</b>	<b>BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR.</b>				
		B2.1	Uso de técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.				
		B2.4	Comprensión e interpretación de textos argumentativos.				
		B2.5	Comprensión e interpretación de textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.				
		B2.8	Uso autónomo dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter información complementaria.				
		B2.9	Uso de técnicas e estratexias para producir textos escritos adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión).				
		<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. O urbanismo e a construción.				
			A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias.				
		B3.6	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.				
		B3.7	Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión sintáctica.				
		B3.8	As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas e tipos de oración segundo a natureza do predicado.				
		B3.11	Identificación e explicación dos trazos que permiten diferenciar e clasificar os xéneros textuais, especialmente os argumentativos.				
		<b>B4</b>	<b>BLOQUE 4: LINGUA E SOCIEDADE</b>				
		B4.4	Situación sociolingüística de Galicia. A presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados. Tendencias de evolución.				
		<b>B5</b>	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>				
		B5.1	Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. Os tempos do Grupo Nós. Castelao, Risco e Otero Pedrayo.				
		B5.2	Selección, lectura autónoma e comentario de obras				

			representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade. Os tempos do Grupo Nós. Castelao, Risco e Otero Pedrayo.				
		B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.				
		B5.6	Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.				
Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
1ª Avaliac.	3	<b>B1</b>	<b>BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. ESCOITAR E FALAR</b>	3	Novem /Dec.	11	X
		B1.12	Participación en interaccións orais sobre temas de interese persoal ou social ou asuntos da vida cotiá, en diferentes rexistros				
		<b>B2</b>	<b>BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR.</b>				
		B2.1	Uso de técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.				
		B2.9	Uso de técnicas e estratexias para producir textos escritos adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión).				
		B2.10	Utilización das TIC para corrixir e mellorar a presentación dos escritos, para difundir os textos propios, coñecer outros alleos e intercambiar opinións.				
		B2.11	Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito laboral, administrativo e comercial.				
		<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. A administración pública e a cidadanía.				
		B3.6	Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.				
		B3.8	As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas e tipos de oración segundo a natureza do predicado.				
		<b>B4</b>	<b>BLOQUE 4: LINGUA E SOCIEDADE</b>				
		B4.4	Situación sociolingüística de Galicia. A presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados. Tendencias de evolución.				
		<b>B5</b>	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>				
		B5.1	Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. As vangardas e a Xeración de 1922. Manuel Antonio e Rafael Dieste.				
		B5.2	Selección, lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade. As vangardas e a Xeración de 1922. Manuel Antonio e Rafael Dieste.				
		B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.				

		B5.6	Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.				
--	--	------	---	--	--	--	--

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
2ª Avaliac.	4	<b>B1</b>	<b>BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL. ESCOITAR E FALAR</b>	4	Xan.	10	
		B1.1	Comprensión e interpretación de textos propios dos medios de comunicación audiovisual, con especial atención aos xéneros de carácter argumentativo.				
		B1.4	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais de natureza diversa.				
		B1.5	Desenvolvemento de habilidades de escoita activa, cunha actitude de interese, de cooperación e de respecto.				
		B1.11	Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.				
		B1.12	Participación en interaccións orais sobre temas de interese persoal ou social ou asuntos da vida cotiá, en diferentes rexistros.				
		<b>B2</b>	<b>BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR.</b>				
		B2.2	Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.				
		<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. Utensilios de cociña e electrodomésticos.				
		B3.10	Identificación da estrutura dun texto, a construción de parágrafos e a vinculación e progresión temáticas en textos alleos e propios, e elaboración de textos de acordo con estes parámetros.				
		<b>B4</b>	<b>BLOQUE 4: LINGUA E SOCIEDADE</b>				
		B4.2	O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade.				
		<b>B5</b>	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>				
		B5.1	Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. Galicia na Guerra Civil e na ditadura (1936-1975). Literatura do exilio.				
B5.2	Selección, lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade. Galicia na Guerra Civil e na ditadura (1936-1975). Literatura do exilio.						
B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.						

	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesiões	
2ªAvaliación		B1.9	Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción de textos orais, de técnicas para aprender a falar en público e uso das TIC.	5	Febr.	11	X
		B1.10	Aplicación dos coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecemento en exposicións orais propias e alleas das dificultades expresivas.				
		<b>B2</b>	<b>BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR.</b>				
		B2.14	Valoración da escritura como un instrumento de aprendizaxe, de relación social e enriquecemento persoal.				
		<b>B3</b>	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. A xustiza.				
		<b>B4</b>	<b>BLOQUE 4: LINGUA E SOCIEDADE</b>				
		B4.5	Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecendo o xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso. Consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.				
		<b>B5</b>	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>				
	B5.1	Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. Narrativa de posguerra. Novas voces na narrativa.					
	B5.2	Selección, lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade. Narrativa de posguerra. Novas voces na narrativa.					
	B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.					
	5						

		B5.6	Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.				
Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
2ª Avaliac.	6	B3	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>	6	Marzo	10	X
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. A descrición do carácter.				
		B4	<b>BLOQUE 4: LINGUA E SOCIEDADE</b>				
		B4.3	A lusofonía nas linguas do mundo no século XXI.				
		B4.6	Evolución da lingua galega e etapas da historia social da lingua galega desde 1916 ata a actualidade. Análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.				
		B5	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>				
		B5.1	Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. A poesía galega durante a ditadura. Celso Emilio Ferreiro.				
		B5.2	Selección, lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade. A poesía galega durante a ditadura. Celso Emilio Ferreiro.				
		B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.				
		B5.6	Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.				

A unidade 4 inclúe tamén estes contidos, que non aparecen aquí por estaren repetidos. O mesmo acontece coas unidades 5 e 6.

Unidade 4: B1.12, B2.1, B2.11, B3.6, B3.8.

Unidade 5: B1.4, B1.11, B1.12, B2.1, B3.6, B3.8, B3.10.

Unidade 6: B1.1, B1.4, B1.9, B1.11, B1.12, B2.1, B2.10, B2.14, B3.6, B3.8, B3.10.

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
3ª Avaliac.	7	B2	<b>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR.</b>	7	Marzo/ Abril	11	
		B2.13	Composición en soporte impreso ou dixital de textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.				
		B3	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. O comercio.				
		B4	<b>BLOQUE 4: LINGUA E SOCIEDADE</b>				
		B4.7	Situación sociolingüística e legal das linguas de España.				
		B5	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>				
		B5.1	Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. A Galicia contemporánea (de 1975 ata hoxe). A narrativa galega de 1975 á actualidade.				
		B5.2	Selección, lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade. A Galicia contemporánea (de 1975 ata hoxe). A narrativa galega de 1975 á actualidade.				
		B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.				
B5.6	Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.						

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
3ª Avaliac.	8	B3	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>	8	Maio	11	X
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. O mundo do traballo.				
		B5	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>				

	B5.1	Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. A poesía galega de 1976 á actualidade.				
	B5.2	Selección, lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade. A poesía galega de 1976 á actualidade.				
	B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.				
	B5.6	Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.				

Avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS			Referencia Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
3ª Avaliac.	9	B1	<b>BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. ESCOITAR E FALAR.</b>	9	Maio/ Xuño	9	X
		B1.2	Comprensión e análise de textos publicitarios dos medios de comunicación audiovisual.				
		B1.8	Escoita crítica e reflexiva que permite identificar prexuízos e mensaxes discriminatorias.				
		B2	<b>BLOQUE . COMUNICACIÓN ESCRITA. LER E ESCRIBIR.</b>				
		B2.6	Comprensión e interpretación das mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación.				
		B3	<b>BLOQUE 3: FUNCIONAMENTO DA LINGUA</b>				
		B3.1	Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula. A gastronomía e os restaurantes.				
		B4	<b>BLOQUE 4: LINGUA E SOCIEDADE</b>				
		B4.1	Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo.				
		B5	<b>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</b>				
		B5.1	Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. O teatro dende 1973 á actualidade.				
		B5.2	Selección, lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade. O teatro dende 1973 á actualidade.				
		B5.3	Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.				
		B5.4	Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.				

A unidade 7 inclúe tamén estes contidos, que non aparecen aquí por estaren repetidos. O mesmo acontece coas unidades 8 e 9.

Unidade 7: B1.4, B1.11, B1.12, B2.1, B2.4, B2.13, B3.6, B3.8, B3.10, B3.11.

Unidade 8: B1.12, B2.1, B2.2, B2.8, B2.11, B3.8, B3.10, B4.7.

Unidade 9: B1.9, B1.12, B2.1, B2.9, B2.10, B2.13, B3.6, B3.8, B4.1.

**5.- Relacionar aspectos curriculares para cada unidade-2ºESO**

**1ª Aval**

**Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)**

**Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación**

**Temas transversais**

Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identific Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos					Temas transversais								
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	B1.4	B1.4	LGB1.4.1	CCL	Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.	90%								X		X	X	X	X		
			LGB1.4.2	CCL/CAA/CSIEE	Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.	60%									X		X	X	X	X	
			LGB1.4.3	CSC/CAA	Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.	80%									X		X	X	X		
	B1.8	B1.8	LGB1.8.1	CCL/CSC	Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo, con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas.	60%									X				X	X	X
			LGB1.8.2	CCL/CSC	Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.	70%									X	X			X	X	
			LGB1.8.3	CSC/CAA	Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura.	70%									X				X		
	B1.10	B1.10	LGB1.10.1	CCL/CSC/CSIEE/CCEC	Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos, e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.	60%		90%			5%		5%	X	X			X	X		
			LGB1.10.2	CSC/CSIEE	Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que impliquen solicitar unha información ou un servizo.	70%								X				X	X	X	
			LGB1.10.3	CCL/CSC	Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.	80%								X	X			X		X	
			LGB1.10.4	CCL/CAA	Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.	60%								X	X						
	B2.1	B2.1	LGB2.1.1	CCL/CCA	Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas.	100%								X	X			X			
			LGB2.1.2	CCL/CAA	Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	90%								X	X	X	X				
			LGB2.1.3	CCL	Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas.	100%								X	X			X			
			LGB2.1.4	CCL	Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.	70%								X	X	X	X				
			LGB2.1.5	CCL/CAA	Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía, consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet.	100%								X	X	X	X	X			

		LGB2.1.6	<b>CCL/CCA</b>	Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.	70%												X	X		X					
		LGB2.3.1	<b>CCL</b>	Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación.	60%												X								
B2.3	B2.3	LGB2.3.2	<b>CCL</b>	Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares.	60%												X								
		LGB2.7.1	<b>CCL</b>	Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados( interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á función da mensaxe.	100%												X	X					X		
B2.7	B2.7	LGB2.7.2	<b>CCL/CD</b>	Usa recursos audiovisuais para rexistrar a voz.	30%														X	X					
B2.12	B2.12	LGB2.12.1	<b>CCL/CD</b>	Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	100%													X					X		
		LGB2.12.2	<b>CCL</b>	Sintetiza e resume narracións e descrições sen parafrasear o texto resumido.	100%													X					X		
B3.1	B3.1	LGB3.1.1	<b>CCL/CAA</b>	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. A casa por dentro.	90%		90%				5%		5%				X	X					X		
B3.2	B3.2	LGB3.2.1	<b>CCL/CAA</b>	Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	100%												X	X					X		
		LGB3.5.1	<b>CCL</b>	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	100%												X	X					X		
B3.5	B3.5	LGB3.5.2	<b>CCL</b>	Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.	70%													X					X		
		LGB3.7.1	<b>CCL/CAA</b>	Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	90%												X	X							
B3.7	B3.7	LGB3.7.2	<b>CCL/CAA</b>	Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.	80%												X	X							
		LGB3.8.1	<b>CCL/CAA</b>	Identifica e usa distintos tipos de conectores de espazo, oposición, contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un texto.	80%													X	X					X	
B3.8	B3.8	LGB3.8.2	<b>CCL</b>	Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna.	80%												X	X					X		
B3.12	B3.12	LGB3.12.1	<b>CCL/CAA</b>	Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	90%												X	X					X	X	
		LGB4.1.1	<b>CCL</b>	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.	100%													X	X					X	X
		LGB4.1.2	<b>CCL/CSC</b>	Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego.	60%													X	X					X	X
		LGB4.1.3	<b>CCL/CSC</b>	Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural.	70%													X	X					X	X
		LGB4.1.4	<b>CCL</b>	Coñece as linguas que se falan na actualidade en Galicia por mor da emigración.	70%													X	X					X	X
		LGB4.1.5	<b>CCL/CCEC</b>	Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran.	70%													X	X					X	
B4.1	B4.1	LGB4.1.6	<b>CCL/CCEC/CD</b>	Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en lingua galega adaptados á súa idade e compáraos con outros similares da lusofonía.	50%												X	X	X	X			X		
2		LGB1.8.1	<b>CCL/CSC</b>	Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas.	60%													X						X	
B1.8	B1.8	LGB1.8.2	<b>CCL/CSC</b>	Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.	70%												X	X					X	X	

		LGB1.8.3	CSC/CAA	Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura.	70%										X				X			
		LGB2.1.1	CCL/CAA	Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas.	100%										X	X			X			
		LGB2.1.2	CCL/CAA	Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	90%										X	X	X	X				
		LGB2.1.3	CCL	Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas.	100%										X	X			X			
B2.1	B2.1	LGB2.1.4	CCL	Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.	70%										X	X						
		LGB2.1.5	CCL/CAA	Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet.	100%										X	X	X	X		X		
		LGB2.1.6	CCL/CAA	Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.	70%										X	X			X			
B2.9	B2.9	LGB2.9.1	CCL/CD/CSC	Produce textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	90%											X		X		X		
B3.1	B3.1	LGB3.1.1	CCL/CAA	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. A alimentación.	90%										X	X				X		
B3.2	B3.2	LGB3.2.1	CCL/CAA	Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	100%										X	X				X		
		LGB3.7.1	CCL/CAA	Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	90%										X	X						
B3.7	B3.7	LGB3.7.2	CCL/CAA	Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.	80%											X						
		LGB3.8.1	CCL/CAA	Identifica e usa distintos tipos de conectores de espazo, oposición, contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un texto.	80%										X	X						
B3.8	B3.8	LGB3.8.2	CCL	Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna.	80%										X	X						
		LGB4.1.1	CCL	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.	100%										X	X				X	X	
B4.1	B4.1	LGB4.1.1	CCL	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.	100%										X	X				X	X	
		LGLB5.1.1	CCL	Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos.	100%										X	X				X		
B5.1	B5.1	LGLB5.1.2	CCL	Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios.	80%										X	X				X		
B5.3	B5.3	LGLB5.3.1	CCL	Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	100%										X	X				X	X	X
B5.6	B5.6	LGLB5.6.1	CCL	Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	80%										X	X				X		
B5.7	B5.7	LGLB5.7.1	CCL/CCEC	Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	100%										X	X				X		
3	B1.8	B1.8	LGB1.8.1	CCL/CSC	Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas.	60%									X					X		

		LGB1.8.2	<b>CCL/CSC</b>	Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.	70%									X	X			X	X	
		LGB1.8.3	<b>CSC/CAA</b>	Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura.	70%									X	X			X	X	X
		LGB1.9.1	<b>CAA</b>	Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais e informais breves.	100%									X	X	X	X	X	X	X
		LGB1.9.2	<b>CCL/CSC/CSIEE</b>	Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal( a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.	90%									X				X	X	
		LGB1.9.3	<b>CCL/CSC</b>	Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua.	80%									X	X			X	X	X
		LGB1.9.4	<b>CCL/CAA</b>	Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.	80%										X					
B1.9	B1.9	LGB1.9.5	<b>CAA/CCL</b>	Recoñece e avalía erros(repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	80%										X			X		
		LGB2.1.1	<b>CCL/CAA</b>	Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas.	100%									X	X					
		LGB2.1.2	<b>CCL/CAA</b>	Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	90%									X	X	X	X			
		LGB2.1.3	<b>CCL</b>	Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas.	100%									X	X					X
		LGB2.1.4	<b>CCL</b>	Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto	70%									X	X			X		
		LGB2.1.5	<b>CCL/CAA</b>	Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet.	100%									X	X	X	X	X	X	X
B2.1	B2.1	LGB2.1.6	<b>CCL/CAA</b>	Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.	70%									X	X			X		
		LGB2.2.1	<b>CCL/CSC</b>	Comprende e interpreta a información máis relevante de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	70%									X	X	X	X			X
		LGB2.2.2	<b>CCL/CSC</b>	Comprende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá.	80%										X			X		
B2.2	B2.2	LGB2.2.3	<b>CCL/CSC</b>	Comprende e interpreta normas de convivencia, regras de xogos, correspondencia escolar.	80%									X	X			X	X	X
B2.9	B2.9	LGB2.9.1	<b>CCL/CD/CSC</b>	Produce textos propios da vida cotiá e das relacións persoais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	90%										X			X	X	
B2.12	B2.12	LGB2.12.1	<b>CCL/CD</b>	Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	100%									X	X	X	X	X	X	X
		LGB2.12.2	<b>CCL</b>	Sintetiza e resume narracións e descrições sen parafrasear o texto resumido.	100%									X	X			X		
B3.1	B3.1	LGB3.1.1	<b>CCL/CAA</b>	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. A diversidade social e cultural e a paz.	90%									X	X					X
		LGB3.5.1	<b>CCL</b>	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	100%									X	X			X		
B3.5	B3.5	LGB3.5.2	<b>CCL</b>	Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.	70%									X	X			X		
		LGB3.7.1	<b>CCL/CAA</b>	Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	90%									X	X					
B3.7	B3.7	LGB3.7.2	<b>CCL/CAA</b>	Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.	80%									X	X					
B4.3	B4.1	LGB4.1.2	<b>CCL/CSC</b>	Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego.	70%									X	X			X	X	X

3

		LGB4.1.3	<b>CCL/CSC</b>	Coñece as linguas que se falen en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural.	70%													X	X			X	X	X	
		LGB4.1.4	<b>CCL</b>	Coñece as linguas que se falan na actualidade en Galicia por mor da emigración.	70%														X	X			X	X	X
		LGB4.1.5	<b>CCL/CCEC</b>	Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran.	70%														X	X			X	X	X
		LGB4.1.6	<b>CCL/CCEC/CD</b>	Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en lingua galega adaptados á súa idade e compáraos con outros similares da lusofonía.	50%														X	X	X	X	X		
B4.4	B4.2	LGB4.2.1	<b>CCL</b>	Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas.	50%														X	X			X	X	X
B4.4	B4.2	LGB4.2.2	<b>CCL</b>	Coñece e valora os topónimos galegos.	60%														X	X			X		
B5.1	B5.1	LGLB5.1.1	<b>CCL</b>	Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos.	100%														X	X			X		
		LGLB5.1.2	<b>CCL</b>	Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios.	80%														X	X					
B5.3	B5.3	LGLB5.3.1	<b>CCL</b>	Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	100%														X	X					





		LGB2.8.2	CCL/CD/CAA/CSC	Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.	90%											X	X	X	X	X				
		LGB2.9.1	CCL	Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso(diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais).	90%												X	X	X	X	X			
		LGB2.9.2	CCL	Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.	90%												X	X			X			
		LGB2.9.3	CCL	Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.	80%												X	X			X			
		LGB2.9.4	CCL/CD	Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seu alcance( correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicalas correctamente.	90%												X	X	X	X		X		
B2.9	B2.9	LGB2.9.5	CCL	Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	90%												X	X	X	X		X		
		LGB3.1.1	CCL/CAA	Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais. O urbanismo e a construción.	90%												X	X			X	X		
B3.1	B3.1	LGB3.1.2	CCL/CAA	Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	90%												X	X			X			
		LGB3.6.1	CCL/CAA	Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos seus discursos orais e escritos.	90%												X	X			X			
B3.6	B3.6	LGB3.6.2	CCL	Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	80%												X	X			X			
B3.7	B3.7	LGB3.7.1	CCL	Analiza e usa correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	100%												X	X			X			
		LGB3.8.1	CCL/CAA	Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente.	100%												X	X			X			
		LGB3.8.2	CCL	Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	100%												X	X						
		LGB3.8.3	CCL	Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica galega.	100%												X	X						
B3.8	B3.8	LGB3.8.4	CCL	Clasifica oracións segundo a natureza do predicado.	100%												X	X						
		LGB3.8.5	CCL	Usa a terminoloxía sintáctica correcta.	100%												X	X						
B3.11	B3.11	LGB3.11.1	CCL	Identifica e describe a estrutura e os trazos lingüísticos dos diferentes xéneros textuais, especialmente nos argumentativos, e aplícaos nas producións propias.	90%												X	X			X			
		LGB3.11.2	CCL	Recoñece nun texto, e emprega nas producións propias, os distintos procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade.	80%												X	X						
		LGB4.2.1	CCL/CSC	Coñece e describe a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística.	30%													X					X	
		LGB4.2.2	CCL/CSC	Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.	80%													X						
		LGB4.2.3	CCL/CSC/CD	Analiza gráficas de distribución de linguas tirando conclusións nas que incorpora os seus coñecementos sociolingüísticos.	80%													X						
		LGB4.2.4	CCL/CSC	Describe a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada.	80%													X						
B4.4	B4.2	LGB4.2.5	CCL/CSC	Analiza as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual.	80%													X		X				
		LGLB5.1.1	CCL	Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. Os tempos do Grupo Nós. Castelao, Risco e Otero Pedrayo.	100%												X	X						
B5.1	B5.1	LGLB5.1.2	CCL	Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	100%												X	X						
		LGLB5.2.1	CCL	Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 para a súa lectura.	70%													X				X		
B5.2	B5.2	LGLB5.2.2	CCL	Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do	100%												X	X				X		





B5.6	B5.6	LGLB5.6.1	CCL/CCEC	Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	90%										X	X			X		
		LGLB5.6.2	CCL/CCEC	Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	80%																

**5.- Relacionar aspectos curriculares para cada unidade-2º ESO**

2ª Aval		Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)				Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación										Temas transversais							
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criteri	Identif. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais									
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV		
4	B1.5	B1.5	LGB1.5.1	CCL/CAA	Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas.	80%											X	X	X	X			
			LGB1.5.2	CAA	Comprende, interpreta e rexeitas os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega.	90%												X	X	X	X	X	
			LGB1.5.3	CCL/CCEC	Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízala na súa práctica habitual.	100%		90%					5%		5%			X	X			X	X
	B2.8	B2.8	LGB2.8.1	CCL	Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto.	100%												X	X	X	X	X	
			LGB2.8.2	CCL	Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo.	80%												X	X	X	X	X	
			LGB2.8.3	CCL	Utiliza elementos lingüísticos e discursivos de cohesión interna do texto(a deixe, as referencias internas de tipo léxico e os conectores).	90%												X	X	X	X	X	
			LGB2.8.4	CCL	Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto( os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas).	100%												X	X	X	X	X	
			LGB2.8.5	CCL	Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas.	100%												X	X	X	X	X	
			LGB2.8.6	CCL/CD	Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores.	70%												X	X	X	X	X	
			LGB2.8.7	CCL	Complementa as producións con elementos textuais e paratextuais: ilustracións e gráficos.	50%												X	X	X	X	X	
	B3.1	B3.1	LGB3.1.1	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación. A música.	90%											X	X	X	X	X		
	B4.5	B4.3	LGB4.3.1	CCL/CSC	Coñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo.	60%												X					
			LGB4.3.2	CCL/CSC	Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	70%													X			X	
	B5.2	B5.2	LGLB5.2.1	CCL	Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos.	100%											X	X	X	X			
B5.5	B5.5	LGLB5.5.1	CCL	Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	80%												X	X	X	X			
		LGLB5.5.2	CCL	Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	80%												X	X	X	X			
5	B1.3	B1.3	LGB1.3.1	CSC/CCL	Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral(intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece a linguaxe discriminatoria).	90%														X			
			LGB1.3.2	CCL/CSC/CSIE E	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.	30%											X	X		X			
	B1.7	B1.7	LGB1.7.1	CD/CAA/CSIEE	Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	60%										X	X	X	X	X			

5	B4.2	B4.1	LGB1.7.2	CD/CCL/CSC	Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	70%									X	X	X	X	X					
			B3.1	B3.1	LGB3.1.1	CCL/CSC	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación. O noso contorno.	90%									X	X			X			
			B4.1	LGB4.1.1	CCL	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.	100%												X			X		
				LGB4.1.2	CCL/CSC	Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego.	70%												X			X		
				LGB4.1.3	CCL/CSC	Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural.	70%												X			X		
				LGB4.1.4	CCL	Coñece as linguas que se falan na actualidade en Galicia por mor da emigración.	70%												X			X	X	X
				LGB4.1.5	CCL/CCEC	Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran.	70%												X			X		
LGB4.1.6	CCL/CCEC/CD	Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en lingua galega adaptados á súa idade e compáraos con outros similares da lusofonía.	50%												X	X	X							
6	B3.1	B3.1	LGB3.1.1	CCL	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación. A radio e a televisión.	90%										X	X	X	X	X				
	B3.9	B3.9	LGB3.9.1	CCL	Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	100%										X	X							

**5.- Relacionar aspectos curriculares para cada unidade-4º ESO**

2ª Aval		Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)				Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Temas transversais									
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criteri	Identific. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais									
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV		
4	B1.1	B1.1	LGB1.1.1	CCL	Comprende o sentido global de textos orais propios dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito, a tese e os argumentos de noticias, debates ou declaracións, determina o tema e recoñece a intención comunicativa do/a falante.	70%										X	X	X	X	X			
			LGB1.1.2	CCL	Distingue as partes nas que se estruturan as mensaxes orais, o tema, así como a idea principal e as secundarias.	90%											X	X					
			LGB1.1.3	CCL/CAA	Analiza criticamente tanto a forma como o contido de noticias, debates procedentes dos medios de comunicación e recoñece a validez dos argumentos.	80%		90%					5%	5%			X	X	X	X	X	X	X
	B1.4	B1.4	LGB1.4.1	CCL	Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	90%										X	X	X	X	X	X	X	

4	B1.5	B1.5	LGB1.5.1	CCL	Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	100%									X	X							
			LGB1.5.2	CCL/CSC	Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	90%										X	X			X	X		
			LGB1.5.3	CCL/CSC/CSIE E	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos( entoación, pausas, ton , timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada( mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	30%										X		X		X	X	X	
	B1.11	B1.11	LGB1.11.1	CCL/CAA	Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	70%									X	X			X				
			LGB1.11.2	CCL/CSC	Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	100%										X	X			X			
	B2.2	B2.2	LGB2.2.1	CCL	Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.	90%		90%				5%		5%	X	X			X				
			LGB2.2.2	CCL/CSC	Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación...), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia), e comercial ( carta comercial, carta de reclamación...).	90%										X	X			X			
	B3.1	B3.1	LGB3.1.1	CCL/CAA	Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais. Utensilios de cociña e electrodomésticos.	90%									X	X			X				
			LGB3.1.2	CCL/CAA	Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	80%										X	X			X			
	B3.10	B3.10	LGB3.10.1	CCL	Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas	100%										X	X			X			
			LGB3.10.2	CCL/CAA	Xustifica argumentadamente a división en parágrafos de textos propios e alleos.	100%										X	X						
			LGB3.10.3	CCL	Identifica a progresión temática en textos propios e alleos.	90%										X	X			X			
			LGB3.10.4	CCL	Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	100%										X	X			X			
	B4.2	B4.1	LGB4.1.1	CCL/CCEC	Valora a lingua como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	100%											X				X		
			LGB4.1.2	CCL	Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura.	80%												X				X	
			LGB4.1.3	CCL/CSC	Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI	70%										X				X			
			LGB4.1.4	CCL/CSC/CD	Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en portugués ( buscadores, enciclopedias e portais de noticias).	30%												X	X	X			
	B5.1	B5.1	LGLB5.1.1	CCL	Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. Galicia na Guerra Civil e na ditadura (1936-1975). Literatura do exilio.	100%									X	X					X	X	
LGLB5.1.2			CCL	Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	100%										X	X			X		X		
B5.2	B5.2	LGLB5.2.1	CCL	Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	60%											X				X			
		LGLB5.2.2	CCL	Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	100%										X								
		LGLB5.2.3	CCL	Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	100%										X	X			X		X		
		LGLB5.2.4	CCL	Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos	100%											X	X			X		X	

				característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.															
B5.3	B5.3	LGLB5.3.1	CCL	Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	100%									X	X			X	
		LGLB5.3.2	CCL	Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.	80%											X	X		
B5.6	B5.6	LGLB5.6.1	CCL/CCEC	Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	90%									X	X			X	
		LGLB5.6.2	CCL/CCEC	Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	70%									X	X			X	
5		LGB1.9.1	CAA/CCL	Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas.	90%									X	X			X	
	B1.9	LGB1.9.2	CCL	Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.	90%									X	X				
		LGB1.9.3	CCL	Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	90%									X	X			X	
		LGB1.9.4	CCL/CSC/CSIE E	Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e a linguaxe corporal, así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	90%									X	X			X	
		LGB1.9.5	CD/CAA/CCL	Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	80%									X	X	X	X	X	
B1.10	B1.10	LGB1.10.1	CCL/CAA	Recoñece erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios e alleos para evitalos nas súas producións.	80%	90%					5%	5%		X	X	X	X	X	
B2.14	B2.14	LGB2.14.1	CCL/CSC/CCE C	Identifica e describe os valores da escritura non só como unha ferramenta para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	80%									X	X				
5		LGB3.1.1	CCL/CAA	Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais. A xustiza.	90%									X	X				X
	B3.1	LGB3.1.2	CCL/CAA	Recoñece, explica e usa a fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	90%									X	X				X
	B4.3	LGB4.3.1	CCL/CSC	Identifica os procedementos de normalización e argumenta axeitadamente a necesidade de continuar con este proceso na lingua galega.	90%										X			X	
		LGB4.3.2	CCL/CSC	Distingue normativización e normalización e explica axeitadamente cada fenómeno.	100%										X				
		LGB4.3.4	CCL/CSC	Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súa importancia.	80%										X			X	
B5.1	B5.1	LGLB5.1.1	CCL	Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. Narrativa de posguerra. Novas voces na narrativa.	100%									X	X				X
		LGLB5.1.2	CCL	Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	100%									X	X			X	X
	B5.2	LGLB5.2.1	CCL	Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	70%										X			X	
		LGLB5.2.2	CCL	Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	100%									X	X			X	
		LGLB5.2.3	CCL	Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	100%									X	X			X	
		LGLB5.2.4	CCL	Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.	100%									X	X			X	
B5.3	B5.3	LGLB5.3.1	CCL	Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de	100%									X	X			X	

				1916 ata a actualidade.															
		LGLB5.3.2	CCL	Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.	80%									X	X	X			
	B5.6	LGLB5.6.1	CCL/CCEC	Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	90%									X	X			X	
		LGLB5.6.2	CCL/CCEC	Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	80%									X	X			X	
6	B3.1	LGB3.1.1	CCL/CAA	Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais. A descrición do carácter.	90%									X	X			X	X
		LGB3.1.2	CCL/CAA	Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	90%									X	X			X	
	B4.3	LGB4.1.1	CCL/CCEC	Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	100%										X				X
		LGB4.1.2	CCL	Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura.	80%										X				X
		LGB4.1.3	CCL/CSC	Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI	70%									X				X	
		LGB4.1.4	CCL/CSC/CD	Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en portugués ( buscadores, enciclopedias e portais de noticias).	30%										X	X	X		
	B4.6	LGB4.4.1	CCL	Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.	90%									X				X	
		LGB4.4.2	CCL/CCEC	Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 e elabora textos expositivos sobre as diferentes etapas.	90%									X				X	X
		LGB4.4.3	CCL/CCEC	Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	100%									X				X	X
		LGB4.4.4	CCL/CCEC	Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	100%									X				X	X
		LGB4.4.5	CCL/CCEC/CD	Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde 1916.	70%									X		X	X		
	B5.1	LGLB5.1.1	CCL	Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. A poesía galega durante a ditadura.	100%									X	X				
		LGLB5.1.2	CCL	Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	100%									X	X			X	
	B5.2	LGLB5.2.1	CCL	Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	70%									X				X	
		LGLB5.2.2	CCL	Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	100%									X	X			X	
		LGLB5.2.3	CCL	Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	100%									X	X			X	
		LGLB5.2.4	CCL	Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.	100%									X	X			X	
	B5.3	LGLB5.3.1	CCL	Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	100%									X	X			X	
		LGLB5.3.2	CCL	Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.	80%										X	X	X		

B5.6	B5.6	LGLB5.6.1	CCL/CCEC	Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	90%									X	X			X		X
		LGLB5.6.2	CCL/CCEC	Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	80%										X	X			X	

5.- Relacionar aspectos curriculares para cada unidade-2ºESO

3ª Aval		Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)				Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación							Temas transversais								
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criteri	Identif. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais							
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
7	B1.1	B1.1	LGB1.1.1	CCL/CAA	Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais).	80%								X	X	X	X	X	X	X	
			LGB1.1.2	CCL/CAA	Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas e resumos.	80%									X	X	X	X	X	X	X
	B2.5	B2.5	LGB2.5.1	CCL/CAA	Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos.	80%		90%				5%	5%	X	X	X	X	X			
			LGB2.5.2	CCL/CD/CAA	Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital.	100%									X	X	X	X	X		
			LGB2.5.3	CCL/CD/CAA	Coñece o funcionamento das bibliotecas, así como as bibliotecas dixitais e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo.	100%									X	X	X	X	X		
	B2.6	B2.6	LGB2.6.1	CCL/CSC	Detecta mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos discriminatorios.	90%									X	X			X	X	X
			LGB2.6.2	CCL/CSC	Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	80%									X	X			X	X	X
			LGB2.6.3	CCL	Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.	80%									X	X			X		
			LGB2.6.4	CCL/CSC	Respecta as opinións dos demais.	100%									X	X			X	X	X
	B3.1	B3.1	LGB3.1.1	CCL/CAA	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. O cine e o teatro.	90%								X	X	X	X	X			
B3.6	B3.6	LGB3.6.1	CCL	Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.	100%								X	X			X				
B3.10	B3.10	LGB3.10.1	CCL/CAA	Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora.	80%									X	X	X	X	X	X	X	
B5.9	B5.9	LGLB5.9.1	CCL/CD	Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.	100%									X	X	X	X	X	X	X	
8	B1.6	B1.6	LGB1.6.1	CCL	Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	100%								X	X	X	X	X			
			LGB1.6.2	CCL	Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	80%									X	X			X		
			LGB1.6.3	CCL	Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).	80%									X	X			X		
			LGB1.6.4	CCL	Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	80%									X	X			X		
	B1.7	B1.7	LGB1.7.1	CD/CAA/CSIEE	Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	70%								X	X	X	X	X			
			LGB1.7.2	CD/CCL/CSC	Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	70%									X	X	X	X	X		
	B3.1	B3.1	LGB3.1.1	CCL/CSC	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación. O parentesco.	90%								X	X			X	X	X	
	B4.6	B4.4	LGB4.4.1	CCL/CSC	Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local.	20%															
	B5.4	B5.4	LGLB5.4.1	CCL	Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	100%									X	X	X	X	X		
	B5.6	B5.6	LGB5.6.1	CCL	Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	100%									X	X	X	X	X		
B5.8	B5.8	LGB5.8.1	CCL/CCEC	Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	50%									X	X	X	X	X	X	X	

			LGB5.8.2	CCL/CCEC	Identifica e describe os principais trazos da linguaxe cinematográfica nunha ou varias secuencias fílmicas.	50%										X	X	X	X	X	X	X	
9	B2.4	B2.4	LGB2.4.1	CCL/CD/CAA	Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	80%										X	X	X	X	X			
			LGB2.4.2	CCL	Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares.	80%											X	X	X	X	X		
	B2.11	B2.1 1	LGB2.11.1	CCL/CD	Produce, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	100%										X	X	X	X	X			
	B3.1	B3.1	LGB3.1.1	CCL/CSC	Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación. O tempo cronolóxico.	90%											X	X			X		
	B3.3	B3.3	LGB3.3.1	CCL/CAA	Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	100%											X	X	X	X	X		

5.- Relacionar aspectos curriculares para cada unidade-4ºESO

3ª Aval		Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)				Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación							Temas transversais									
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criteri	Identif. Estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais								
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
7	B2.13	B2.13	LGB.2.13.1	CCL/CD/CSC	Elabora, en soporte impreso ou dixital, textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	80%										X	X	X				
			LGB2.13.2	CCL/CD	Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado sen documentación previa.	70%										X	X	X	X	X	X	X
			LGB2.13.3	CCL	Sintetiza a información e resume textos argumentativos sen repetir nin parafrasear o texto de partida.	90%										X	X	X	X	X		
	B3.1	B3.1	LGB3.1.1	CLL/CAA	Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais. O comercio.	90%									X	X	X	X	X			
			LGB3.1.2	CCL/CAA	Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	90%									X	X						
	B4.7	B4.5	LGB4.5.1	CCL/CD	Describe a situación sociolingüística e legal das linguas de España e analiza criticamente textos (literarios e xornalísticos), gráficos ou documentos audiovisuais que traten sobre a situación sociolingüística do Estado español.	80%		90%				5%	5%								X	
	B5.1	B5.1	LGB5.1.1	CCL	Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. A Galicia contemporánea (de 1975 a hoxe). A narrativa galega de 1975 á actualidade.	100%									X	X				X		
			LGB5.1.2	CCL	Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	100%									X	X				X		
	B5.2	B5.2	LGLB5.2.1	CCL	Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	70%											X			X		
			LGLB5.2.2	CCL	Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	100%									X	X				X		X
			LGLB5.2.3	CCL	Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	100%									X	X				X		X
			LGLB5.2.4	CCL	Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.	100%									X	X				X		X
	B5.3	B5.3	LGLB5.3.1	CCL	Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	100%									X	X				X		
			LGLB5.3.2	CCL	Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.	80%											X	X	X			
B5.6	B5.6	LGLB5.6.1	CCL/CCEC	Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	90%									X	X				X			
		LGLB5.6.2	CCL/CCEC	Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	80%									X	X				X			
8	B3.1	B3.1	LGB3.1.1	CCL/CAA	Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais. O mundo do traballo.	90%								X	X				X			
			LGB3.1.2	CCL/CAA	Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	90%								X	X							
	B5.1	B5.1	LGLB5.1.1	CCL	Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. A poesía galega de 1976 á actualidade.	100%								X	X				X			
			LGLB5.1.2	CCL	Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura	100%								X	X	X	X	X				

				galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.																			
B5.2	B5.2	LGLB5.2.1	CCL	Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	70%		90%				5%		5%		X			X					
		LGLB5.2.2	CCL	Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	100%										X	X			X	X	X		
		LGLB5.2.3	CCL	Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	100%											X	X			X	X	X	
		LGLB5.2.4	CCL	Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.	100%											X	X			X			
B5.3	B5.3	LGLB5.3.1	CCL	Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	100%										X	X			X				
		LGLB5.3.2	CCL	Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.	80%												X	X	X				
B5.6	B5.6	LGLB5.6.1	CCL/CCEC	Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	90%										X	X	X	X	X				
		LGLB5.6.2	CCL/CCEC	Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	80%											X	X			X			
B1.2	B1.2	LGB1.2.1	CCL/CAA	Distingue entre opinión e persuasión en mensaxes publicitarias orais e identifica as estratexias de enfatización.	70%										X	X	X	X	X	X	X		
		LGB1.2.2	CCL/CSIEE	Analiza os elementos verbais dos textos orais: no plano fónico (xogos fónicos), no plano morfosintáctico (condensación, concisión e economía) e no plano léxico-semántico (léxico connotativo, simbólico e atractivo para o receptor).	70%											X	X	X	X	X	X	X	
		LGB1.2.3	CCL/CCEC	Analiza os elementos non verbais, en especial a imaxe (mensaxe icónica) e o son (diálogo, ruidos e música), en anuncios publicitarios ou outro tipo de comunicacións orais.	70%											X	X	X	X	X	X	X	
B1.8	B1.8	LGB1.8.1	CCL/CAA	Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes discriminatorias que proveñen dos medios de comunicación.	90%										X	X			X				
		LGB1.8.2	CCL/CSC	Rexeita argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.	100%											X	X			X			
B2.6	B2.6	LGB2.6.1	CCL/CSC	Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación (anuncios).	90%										X	X			X				
		LGB2.6.2	CCL/CSC	Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación.	90%											X					X	X	
B3.1	B3.1	LGB3.1.1	CCL/CAA	Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais. A gastronomía e os restaurantes.	90%										X	X			X				
		LGB3.1.2	CCL/CAA	Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	90%											X	X						
B4.1	B4.1	LGB4.1.1	CCL/CCEC	Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	100%											X					X		
		LGB4.1.2	CCL	Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura.	80%												X					X	
		LGB4.1.3	CCL/CSC	Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI.	70%											X					X		
		LGB4.1.4	CCL/CSC/CD	Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en portugués (buscadores, enciclopedias e portais de noticias).	30%												X	X	X				

9	B5.1	B5.1	LGLB5.1.1	CCL	Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. O teatro dende 1973 á actualidade.	100%									X	X						
			LGLB5.1.2	CCL	Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	100%										X	X			X		
	B5.2	B5.2	LGLB5.2.1	CCL	Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	70%											X			X		
			LGLB5.2.2	CCL	Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	100%										X	X			X		
			LGLB5.2.3	CCL	Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	100%											X	X			X	
			LGLB5.2.4	CCL	Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.	100%											X	X			X	
	B5.3	B5.3	LGLB5.3.1	CCL	Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	100%										X	X			X		
			LGLB5.3.2	CCL	Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.	80%												X	X	X		

Na 2ª e 3ª avaliación dos cursos 1º, 2º, 3º e 4º de ESO non se recollen os contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe que xa aparecen mencionados na 1ª avaliación. Evítase, así, a repetición dos mesmos.

### 1.- Estratexias metodolóxicas

#### 1. Aspectos xerais

O traballo da nosa área orientarase a:

- Mellorar a competencia comunicativa do alumnado, así como contribuír ao dominio persoal das catro destrezas básicas (escoitar, ler, falar, escribir).

-Fomentar o emprego activo dos medios de comunicación e das tecnoloxías da sociedade da información.

-Procurar o aproveitamento dos recursos que ofrecen as TIC e as bibliotecas, así como o fomento do traballo colaborativo do alumnado.

-Contribuír ao coñecemento histórico e á comprensión crítica da evolución e da realidade actual da lingua, superando os prexuízos lingüísticos.

-Fomentar unha aprendizaxe integrada coas outras linguas que permita realizar transferencias de coñecementos e promover a reflexión metacomunicativa e metalingüística. Procurarase, polo tanto, a coordinación co Departamento de Lingua Castelá e Literatura e cos outros departamentos lingüísticos.

-Dar prioridade á participación activa do alumnado na súa aprendizaxe, fomentando o respecto e a atención ás achegas alleas. En función dos contidos, as tarefas serán individualizadas ou a través de pequenos grupos.

Será unha metodoloxía activa e participativa onde o papel do/a profesor/a consistirá en planificar, guiar e avaliar o traballo do alumnado. Reflexionarase sobre a metodoloxía empregada para mellorar o proceso de ensino-aprendizaxe.

Partirase do nivel de desenvolvemento de cada alumno/ a e as actividades posibilitarán que por si sós sexan capaces de aprender a aprender. Para iso o profesor/a propiciará situacións de aprendizaxe diferentes e motivadoras, de xeito que se atenda a diversidade de situacións iniciais, capacidades e intereses do alumnado. Propiciaranse oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos, de maneira que o alumnado poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido e fomentarse a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprenda, de xeito que poida analizar o alumno o seu progreso en relación aos seus coñecementos. Promoverase, pois, o desenvolvemento crítico, creativo e reflexivo.

En conclusión, atenderase á diversidade para adaptarse de forma flexiva á diversidade do grupo-clase sendo o enfoque comunicativo ou funcional o máis axeitado para a didáctica desta área, xa que permite conseguir o que é o principal obxectivo desta: contribuír á formación de cidadáns e cidadás cunha competencia comunicativa que lles permita interactuar satisfactoriamente en todos os ámbitos que forman e van formar parte da súa vida.

#### 2. Estratexias metodolóxicas

No desenvolvemento das tarefas empréganse diversas estratexias metodolóxicas:

-Repaso dos contidos xa estudados no curso anterior.

-Actividades que permitan anticipar as ideas previas que o alumnado ten con respecto aos contidos que imos traballar.

-Fincapé nos hábitos de traballo: responder as actividades do libro, resolver as actividades a través de Edixgal, utilizar o dicionario, comprender a finalidade de cada apartado, facer resumos, esquemas, estudar a teoría co apoio dunha práctica continuada e co apoio algunhas veces do libro de texto etc.

-Indagación e investigación sobre noticias e temas de actualidade a través do manexo da prensa.

-Lectura, análise e comentario de textos tendo en conta os coñecementos adquiridos polo alumnado.

-Exposición do profesor/a utilizando diferentes soportes, explicando detalladamente o significado daqueles conceptos máis complexos e novidosos.

-Fomento da aprendizaxe activa e do traballo colaborativo.

-Creación de textos e lectura posterior en voz alta para que os demais valoren a creatividade de cada alumno/a e así favorecer o xuízo crítico e o traballo cooperativo.

- Fomento do clima adecuado que favoreza ao traballo reflexivo individual.
- Posta en común en grupo a través do diálogo e a lectura colectiva, tras o traballo individual ou grupal.

### 3. **Secuenciación habitual de traballo na aula**

Posible secuencia:

Motivación:

- Presentación actividade con textos, imaxes, vídeos etc.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado
- Información complementaria para reforzo e apoio
- Información complementaria para afondamento e ampliación

Traballo persoal

- Lectura e comprensión de textos.
- Análise de documentos, pequenas investigacións, busca de información alternativa etc.
- Resposta a preguntas.
- Comentario de textos.
- Elaboración de resumos e esquemas.
- Memorización comprensiva.

Avaliación:

- Análise de producións: caderno, redaccións, textos de diferentes xéneros, comentarios de texto.
- Exposicións orais
- Probas escritas
- Traballos individuais e en grupo
- Observación do traballo na aula

j

## 2.- Outras decisións metodolóxicas

### 1.- Agrupamentos

### 2. Tempos

### 3. Espazos

### 4. Materiais

**5. Recursos didácticos:** utilización da Aula Virtual do centro como método de achega de tarefas, información e contacto directo co alumnado tanto no ensino presencial coma semipresencial. Este curso iniciamos en tódolos niveis da ESO o traballo a través da plataforma EDIXGAL...en primeiro xa se comezara o curso pasado.

**1. Procedementos de avaliación inicial****En que data se realizará?**

Na primeira semana de comezo das clases (setembro), tal e como sinalan as Instrucións da dirección Xeral de Educación.

**En que consistirá? ( proba tipo test, preguntas e respostas, confección de mapas, gráficas etc. relacionados cos estándares?)**

- a) Na revisión dos informes de avaliación individualizados do curso anterior.
- b) Detección das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso 2021/2022, así como a súa correspondencia coa falta de desenvolvemento das competencias clave, mediante algunha proba con preguntas e respostas sobre os contidos xerais dados en cursos anteriores.
- c) Análise personalizado da situación emocional do alumnado coa fin de tomar as decisión máis correctas posibles despois desta situación excepcional de Pandemia.
- d) Unha proba con preguntas e respostas sobre os contidos xerais dados en cursos anteriores.

**Como se informará á familia?**

A través do alumno/a e a través da reunión que todo o profesorado ten cos pais/nais nas primeiras semanas de curso. E a través da A.V. e /ou páxina web do centro.

**Cales serán as consecuencias dos resultados?**

Non se cualificará esa proba inicial, pero si nos axudará a deseñar mellor o camiño da práctica docente (que lagoas traen, por onde imos comezar...), ferramenta indispensable neste contexto no que levamos un certo retraso por mor das circunstancias dos cursos pasados e no que quedaron conceptos sen traballar. Propoñeranse tarefas de reforzo que incidan de xeito individual na resolución de problemas de aprendizaxe que cada un ten ou propoñerase unha tarefa conxunta se fose necesario. Insistirase moito na importancia da lectura como un instrumento clave de aprendizaxe e no establecemento duns hábitos de traballo para conseguir un bo rendemento académico.

**2.- Acreditación de coñecementos previos (2º Bac) [se procede]**



### 3.- Procedemento avaliación continua

Con que temporalización se farán probas escritas (cada tema, dous, tres, cantas por trimestre ou avaliación, etc.?)

As probas escritas serán dúas por avaliación. A primeira delas inclúe unha unidade e media (unidade 1 e a metade da 2) e a segunda a outra unidade e media (o restante da unidade 2 e a unidade 3). Ademais realizarase outra proba escrita ou oral con preguntas sobre o libro de lectura obrigatoria para cada unha das avaliacións.

Os libros empregados son: 1º ESO: LINGUA E LITERATURA, Ed. Xerais.

2º ESO: LINGUA E LITERATURA, Ed. Xerais.

3º ESO: LINGUA E LITERATURA, Ed. Xerais.

4º ESO: LINGUA E LITERATURA, Ed. Xerais.

Estes libros son os empregados en cursos anteriores e utilizarémolos como material de apoio na aula ( moitas veces falla a conexión a Internet polas condicións nas que estamos) e posto que este curso se implantou o traballo na aula/ casa a través da plataforma EDIXGAL con ordenadores para alumnado e profesorado en tódolos cursos da ESO , será o recurso preferente para levar a cabo o traballo diario.

Como se cualifican as probas, traballos individuais ou colectivos, traballo no caderno, observación.

Ponderación, redondeo, ...

As probas escritas inclúen preguntas sobre os contidos establecidos( 70%) e sobre o libro de lectura obrigatoria para cada avaliación (10%). Cualificarase de 1 a 10. No caso do libro de lectura cualificaremos con: Mal, Regular, Ben ou Ben+ .O caderno do alumno/a cualifícase cun 10% e a observación sistemática, traer o material, os traballos individuais ou colectivos,a participación na aula, e a actitude cara á materia e cara ao profesor serán valorados cun (10%) .Así mesmo premiarase dalgún xeito a participación en certames literarios porque nos parece importante que se vaian enfrentando as rivalidades que pon a vida.

Como se fai a media de cada unha das avaliacións? Ponderación, redondeo, ....

Faise unha media entre as dúas probas escritas (70%), a iso súmaselle a nota do libro de lectura (10%) e despois súmaselle a nota que resulte do cadernos, os traballos, a actitude, o traer ou non o material (20%)e a participación nos certames literarios axudará a compensar algunha que outra nota negativa nos anteriores apartados.. Ademais dos contidos tamén se terá en conta a corrección lingüística, por iso por cada falta de ortografía descontarase 0,1 (b/v, h, s/x, verbo ser, acentuación, til diacrítico, maiúsculas, nomes propios...).

Que aspectos se van valorar dentro da observación do traballo na aula?

O que se vai valorar é a participación do alumnado (se trae ou non o material, se realiza as actividades marcadas), a expresión oral, a súa actitude crítica ante calquera tipo de comunicación ou mensaxe que apareza e a actitude cara á materia. Ademais terase en conta a súa capacidade de argumentación e unha expresión fluída.

Como se recupera unha proba non superada?

Non se recupera. Fará media coas outras probas que se realicen (indicado arriba) e se o alumno acada un 5 entre todas elas, quedará superada a materia para esa avaliación.

Como se recupera unha avaliación non superada?

Cando un alumno non supera unha avaliación, ten a oportunidade de recuperala facendo un exame despois ( unha vez entregadas as notas). Se aproba ese exame, esa parte (avaliación) quedará aprobada.

#### 4.- Procedemento avaliación final

##### Quen debe ir á avaliación final?

Todos aqueles alumnos que non superasen a materia na súa totalidade ou teñan algunha avaliación suspensa.

##### En que consistirá a proba ?

Conterá preguntas sobre os contidos traballados, semellantes ás que se realicen ao longo do curso.

##### Que estándares se van avaliar? Avaliación pendentes, todos, ...

Todos os recollidos na programación.

##### Como se elabora a cualificación final. Ponderación, redondeos, etc?

Cualificarase de 1 a 10, coma no resto do curso. A partir dun 5 a materia quedará superada. A nota final da materia será a media entre as tres avaliacións.

##### Que criterios segue o centro para a promoción?

#### Os mínimos para superar a materia en 2º de ESO serán:

- Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo correctos, incidindo especialmente na adecuación aos patróns fonéticos galegos e aos signos de puntuación.
- Realización unha lectura comprensiva e crítica de textos sinxelos de diferentes tipoloxías(narrativo, poético, xornalístico, expositivo...). Identificar as características que presentan, extraer a idea xeral e elaborar resumos, esquemas, tendo en conta a corrección lingüística e a presentación coidada.
- Elaboración textos narrativos e descritivos así como outros textos da vida cotiá como as solicitudes, tendo en conta as propiedades do texto.
- Recoñecemento das categorías gramaticais ( substantivos, adxectivos, etc.).
- Planificación, revisión e boa presentación dos textos escritos, con respecto polas normas gramaticais e ortográficas.
- Análise e uso correcto da puntuación para a cohesión textual.
- Elaboración de enunciados de maneira axeitada e correcta tendo en conta as distintas funcións sintácticas.
- Valoración da lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo.

#### Os mínimos para superar a materia en 4º de ESO serán:

- Realización dunha lectura comprensiva e crítica de textos de diferentes tipoloxías (argumentativo, publicitario, xornalístico...). Identificación das características que presentan, extraer o tema, a idea principal e as secundarias e elaborar resumos, esquemas, tendo en conta a corrección lingüística e a presentación coidada.
- Produción de textos da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos, empregando diversos mecanismos de cohesión textual e facendo un uso correcto e eficaz da puntuación.
- Realización de exposicións e narracións orais planificadas claras e áxiles e participar de maneira constritiva en diversas interaccións comunicativas (simulacións, traballos colaborativos...), respectando as regras que as rexen. Cingirse ao tema ,non divagar e atender ás instrucións do moderador nos debates e coloquios.
- Recoñecemento dos principais acontecementos da historia social da lingua galega desde 1916, identificando as causas e as consecuencias.
- Identificación dos distintos períodos e xeracións da literatura galega desde 1916 ata a actualidade.

- Análise de textos, identificando os seus trazos característicos definitorios relacionándoos co contexto cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.
- Creación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.
- Identificación das diferentes unidades e funcións sintácticas na cláusula.
- Consulta de fontes básicas de información e utilización das TIC para a realización de traballos.
- Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. Aprecio do plurilingüismo e coñecemento da importancia da lusofonía.

## 5.- Procedemento de avaliación extraordinaria

Que tipo de proba se vai aplicar, número de preguntas, valoración de cada unha delas, etc.

Segundo a **Orde do 25 de xaneiro de 2022**, este curso 2022/2023 non se realizará avaliación extraordinaria en setembro nin en xuño, segundo a orde **de 27 de decembro de 2022**.

Como se cualifica, redondeos, etc?

## 6.- Procedemento de recuperación e avaliación de pendentes

Como se fará o seguimento: clases de recuperación, traballos, reunións de seguimento, etc?

No caso de alumnado coa materia pendente farase o seguinte:

O profesor irá periodicamente entregando fichas de exercicios correspondentes ás unidades dadas no curso anterior (tres unidades cada trimestre). Unha vez que o alumno as faga e estean corrixidas realizarase unha proba de avaliación, que se levará a cabo despois de cada trimestre para non coincidir coas outras probas do curso. Se é necesario, o alumno terá que entregar un traballo complementario sobre aspectos da programación (traballo de investigación, libros de lectura...) ao final de curso.

Como se avalía? (Avaliacións parciais, avaliación final, cualificación de traballos realizados, etc.)

Serán avaliacións parciais, tres probas coincidindo cos trimestres. Cada proba cualificarase do 1 ao 10 e cada pregunta da mesma (entre seis e nove) terá a súa cualificación ao lado. Esta proba representará o 80% da nota. O 20% restante repartirase entre o material que o profesor vaia entregando ao longo do curso (fichas) e o/s traballo/s complementario/s que se realicen-se os houber.

Como se elabora a cualificación final. Ponderación, redondeos, etc?

Farase unha media entre as tres avaliacións. Se un alumno consegue unha cualificación igual ou superior a 4,5 a materia quedará superada para esa avaliación.

Que tipo de proba extraordinaria se vai aplicar, número de preguntas, valoración de cada unha delas, etc.?

As preguntas xirarán sobre os contidos traballados no curso anterior. A proba incluírá entre 6 e 9 preguntas e o alumno poderá ver no exame a valoración de cada unha delas.

Como se cualifica, redondeos, etc?

Cualifícase de 1 a 10. Se un alumno obtén unha nota igual ou superior a 4,5 a materia ou esa parte da materia correspondente a cada avaliación queda superada.

## 8. OUTRAS AVALIACIÓNS

1.- Avaliación da proceso de ensino e de práctica docente (Indicadores de logro)	Escala			
Proceso de ensino:	1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8.- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				

Práctica docente:	1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanse explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
7.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
8.- Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
9.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
10.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc?				
11.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
12.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
13.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
14.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
15.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
16.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,.. ?				

## 2.- Avaliación da programación didáctica

## 1.- Mecanismo revisión

Con que periodicidade se revisará: unha por avaliación, e deixarase constancia das modificación na acta do Departamento.

Que medidas se adoptarán en caso de desfase?

2.- Mecanismo avaliación e modificación de programación didáctica (Indicadores de logro)	Escala			
	1	2	3	4
1.- Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asígnouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Asociouse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?				
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17.- Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?				
18.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.				
19.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación				
20.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
21.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				
22.- Establecéronse criterios para o seguimento de materias pendentes?				
23.- Fixáronse criterios para a avaliación desas materias pendentes?				
24.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
25.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?				
26.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
27.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
28.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
29.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción? (Artº 21º, 5 do D.86/15)				
30.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso				
31.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
32.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

Observacións:

## 9.- ATENCIÓN A DIVERSIDADE

### Medidas de atención á diversidade no presente curso

#### MEDIDAS ORDINARIAS

Organizativas	Curriculares
<p>1. Adecúase a estrutura organizativa do centro e/ou da aula para algún alumno/a ou grupo?</p> <p>a) Tempos diferenciado, horarios específicos, etc.</p> <p>b) Espazos diferenciados?</p> <p>c) Materiais e recursos didácticos diferenciados?</p> <p>2. Faise algún desdoblamento de grupos?</p> <p>3. Faise algún reforzo educativo e/ou apoio de profesorado con dispoñibilidade horaria?</p> <p>4. Que medidas se propoñen para o alumno enviado á aula de convivencia?</p> <p>5. Desenvólvese algún programa de habilidades sociais?</p>	<p>1. Faise algunha adaptación metodolóxica para algún alumno/grupo como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.?</p> <p>2. Adáptanse os tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a?</p> <p>3. Existe algún programa de reforzo en áreas instrumentais (LC/LG/MT) para alumnado de 1º e 2º da ESO?</p> <p>4. Existe algún programa de recuperación de materias non instrumentais (2º ESO)?</p> <p>5. Existe algún programa específico para alumnado repetidor da materia?</p> <p>6. Aplicase ese programa específico personalizado para repetidores da materia?.</p>

### Medidas de atención á diversidade no presente curso

#### MEDIDAS EXTRAORDINARIAS

Organizativas	Curriculares
<p>1. Canto alumnado recibe apoio por profesorado especialista en PT/AL?</p> <p>2. Existe algún grupo de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro)?</p> <p>3. Existe algún grupo de adaptación da competencia curricular( Al. estranxeiro)?</p> <p>4. Existe algunha outra medida organizativa: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc.?</p>	<p>1. Existe algunha Adaptación Curricular na materia? ¿Cantas?</p> <p>2. Foi autorizado para a materia algún agrupamento flexible/específico?</p> <p>3. Existe algún Programa de Mellora do Aprendizaxe e Rendemento (PMAR)?</p> <p>4. Flexibilizouse para algún alumno/a o período de escolarización?</p> <p>5. Describir o protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia, os reforzos, apoios, adaptación, etc. (Coordinación cos PT/AL/Outro profesorado de apoio/profesorado agrupamento/ etc</p>

**10. Actividades complementarias e extraescolares**

-Participación xunto cos departamentos didácticos nas distintas festividades (Magosto, Samaín, Nadal, Entroido, Letras Galegas).

-Letras Galegas: colaboración co Departamento de Informática na presentación en powerpoint da figura homenaxeada este curso (ano) 2022/23, convocatoria do Certame Literario “Darío X. Cabana”, elaboración dun libdub na semana das Letras.

### 11. Datos do departamento

Materia	Curso	Grupos	Profesor/a
Lingua e Literatura galega	1º ESO	A	SABELA PÉREZ MARTÍNEZ
Lingua e Literatura galega	2º ESO	A	SABELA PÉREZ MARTÍNEZ
Lingua e Literatura galega	3º ESO	A	SABELA PÉREZ MARTÍNEZ
Lingua e Literatura galega	4ºESO	A	SABELA PÉREZ MARTÍNEZ